

UZASADNIENIE

W dniu 8 stycznia 2015 roku powodowie J. A. i K. A. wnieśli pozew o uchylenie uchwał podjętych na Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. w dniu 28 listopada 2014 roku w sprawie przyjęcia nowego statutu, uchwalenia regulaminu Walnego Zgromadzenia oraz uchwalenia regulaminu Rady Nadzorczej.

W uzasadnieniu pozwu powodowie zarzucili, iż w trybie prowadzonych obrad Walnego Zgromadzenia i podjętych uchwał nastąpiło rażące naruszenie przepisów prawa spółdzielczego, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz obowiązującego statutu. Powodowie podnieśli brak odpowiedniego miejsca dla uczestniczenia wszystkich członków Spółdzielni w Walnym Zgromadzeniu, brak bezpłatnego nowego projektu statutu, niekompletność stron w sprzedawanym statucie, podział członków na uprzywilejowanych, których poprawki były uwzględniane i zwykłych, których poprawki były odrzucane, stronniczość, tendencyjność i słabą wiedzę prawną obsługi prawnej, uwzględnienie głosów wstrzymujących się (sprzeczne z § 22 pkt 3 i 7 statutu), referowanie poprawek przez Prezesa Zarządu z sugestią odrzucenia lub przyjęcia, głosowanie zasadą 2/3 głosów (sprzecznie ze statutem), wnoszenie i referowanie poprawek przez Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, zgłaszanie poprawek przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej, niewłaściwy tryb zgłaszania kandydatów do komisji.

(pozew k.6-8)

Pozwana Spółdzielnia wniosła o oddalenie powództwa w całości z uwagi na jego bezzasadność oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana zakwestionowała okoliczności podnoszone przez powodów i wskazała, że skarżone uchwały zostały podjęte w sposób prawidłowy i nie są obciążone uchybieniami, na które powołują się powodowie.

(odpowiedź na pozew k.90-93)

Na rozprawie w dniu 22 lipca 2015 roku powodowie popierali powództwo. Pełnomocnik pozwanej wnosił o oddalenie powództwa podnosząc dodatkowo brak legitymacji czynnej powoda z uwagi na to, iż nie jest on członkiem Spółdzielni.

(protokół rozprawy k. 144)

W piśmie procesowym z dnia 26 października 2016 roku pełnomocnik powodów – ustanowiony z urzędu - podtrzymał stanowisko powodów i wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oświadczając, że koszty te nie zostały uregulowane w całości ani w części. Pełnomocnik powodów wskazał, że wśród podstaw zaskarżenia uchwały jest także jej sprzeczność nie tylko z postanowieniami statutu, ale także z dobrymi obyczajami oraz godzenie w interesy spółdzielni. Opracowywanie nowego statutu w zakresie głosowań, kompetencji Zarządu do zaciągania kredytów miało istotne znaczenie i dlatego prowadzenie Walnego Zgromadzenia wymagało odnośnie zgłaszanych poprawek, dopuszczenia do głosu, umożliwienie wypowiedzi autorom poprawek. Nieprawidłowości podczas procedowania Walnego Zgromadzenia rzutowały na możliwość podejmowania decyzji przez członków Spółdzielni i w efekcie na treść nowo uchwalanego statutu.

(pismo k.162-163)

Na rozprawie w dniu 17 maja 2017 roku pełnomocnik powodów popierał powództwo i wnosił o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu oświadczając, że nie zostały opłacone w żadnej części. Pełnomocnik pozwanej wnosił o oddalenie powództwa.

(stanowiska procesowe stron - protokół rozprawy z dnia 17.05.2017r. czas nagrania 00:01:23-00:15:16)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. A. jest członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.. Powód K. A. – mąż powódki nie jest członkiem Spółdzielni.

(okoliczności niesporne)

W listopadzie 2014 roku do pozwanej Spółdzielni należało 2.546 członków.

(pismo k.142)

Na dzień 28 listopada 2014 roku zostało zwołane Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. w siedzibie Teatru V6 przy ul. (...). Decyzją Zarządu z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie zwołania Walnego Zgromadzenia ustalono, że będzie ono poświęcone wyłącznie zmianom statutowym.

W porządku obrad w części merytorycznej przewidziane było m.in.

- omówienie projektu statutu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) i podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu;
- omówienie projektu Regulaminu Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) i podjęcie uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Walnego Zgromadzenia;
- omówienie projektu Regulaminu Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) i podjęcie uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Rady Nadzorczej.

W pisemnym zawiadomieniu o Walnym Zgromadzeniu Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej poinformował członków, że projekt statutu Spółdzielni zostanie umieszczony na stronie internetowej Spółdzielni od dnia 27 października 2014 roku i będzie wyłożony wraz projektami regulaminów Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej w siedzibie Spółdzielni od dnia 31 października 2014 roku do dnia 24 listopada 2014 roku, każdy członek ma prawo do zapoznania się z projektem statutu i projektami regulaminów Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej, w siedzibie Spółdzielni i zgłaszania do nich pisemnych poprawek – do dnia 24 listopada 2014 roku, zaś zgłoszone projekty uchwał i żądania zamieszczenia ich w porządku obrad Walnego Zgromadzenia zgłoszone do 24 listopada 2014 roku, nie związane ze statutem zostaną rozpatrzone i uwzględnione w trybie zwoływania Walnego Zgromadzenia w czerwcu 2015 roku.

Zawiadomienie było doręczane imiennie członkom Spółdzielni do ich skrzynek pocztowych umieszczonych na klatkach mieszkaniowych.

Projekt statutu Spółdzielni wraz z projektami regulaminów Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej był wyłożony w Spółdzielni, a ponadto na stronie internetowej i członkowie mieli możliwość zapoznania się z nimi. Dokumenty były kompletne. Otrzymanie projektu statutu było odpłatne.

Powód K. A. nie był w Spółdzielni aby nabyć projekt statutu. Zapoznał się z nim poprzez wydruk jego treści ze strony internetowej. Projekt statutu był kompletny.

(zawiadomienie k. 16, projekt statutu k.22-77, projekt regulaminu Walnego Zgromadzenia k.78-81, projekt regulaminu Rady Nadzorczej k.82-85, wykaz członków k.141, zeznania świadków: J. K. k. 179-180, D. B. k.180-181, Ż. S. k.181-182, K. J. k. 182-183, J. P. k. 183-184, D. R. k. 184-185, D. J. k.185-186, A. M. k. 186, M.C. – protokół rozprawy z dnia 20.01.2016r. czas nagrania 00:04:05-00:18:25, M. P. – protokół rozprawy z dnia 14.10.2016r. czas nagrania 00:02:10-00:34:26, zeznania przedstawiciela pozwanej E. S. - protokół rozprawy z dnia 20.0.2017r. czas nagrania 00:58:26-01:20:38, zeznania powoda – protokół rozprawy z dnia 20.01.2017r. czas nagrania 00:07:43-00:54:22)

Członkowie Spółdzielni składali na piśmie poprawki do dokumentów, które miały być przedmiotem głosowania na Walnym Zgromadzeniu.

W piśmie złożonym w Spółdzielni w dniu 21 listopada 2014 roku powodowie zgłosili swoje poprawki do projektu statutu. Poprawki dotyczyły 15 paragrafów projektu statutu.

Zgłoszone przez członków spółdzielni poprawki, w tym poprawki zgłoszone przez powodów do projektu statutu, zostały opracowane przez Zarząd Spółdzielni pod względem formalnym i przedłożone pod głosowanie na Walnym Zgromadzeniu. Poprawki do projektu statutu złożyło 7 członków.

(pismo k. 18-21, 86, zeznania świadków: J. K. k. 179-180, J. P. k. 183-184, D. J. k.185-186, zeznania przedstawiciela pozwanej E. S.- protokół rozprawy z dnia 20.01.2017r. czas nagrania 00:58:26-01:20:38, protokół Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) k.116-140)

W Walnym Zgromadzeniu powódka J. A. nie brała udziału. Upoważniła swojego męża K. A. do udziału w posiedzeniu Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni i wykonywania prawa głosu we wszystkich prawach objętych porządkiem obrad, składania wszelkich wniosków, wyjaśnień i żądania wyjaśnień od Zarządu

(pełnomocnictwo k.17, zeznania powoda- protokół rozprawy z dnia 20.01.2017r. czas nagrania 00:07:43-00:54:22, zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 20.01.2017r. czas nagrania 00:56:36-00:58:15)

W dniu 28 listopada 2014 roku odbyło się Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.. Miało ono miejsce w dawnej sali kinowej. Sala była duża i pomieściła wszystkich przybyłych członków Spółdzielni, a ponadto pozostały wolne miejsca.

W Walnym Zgromadzeniu uczestniczyło 54 członków. Każdy członek po podpisaniu listy obecności otrzymał mandat do głosowania.

Na scenie sali przy stolikach siedzieli przedstawiciele Zarządu Spółdzielni, a także Prezydium oraz dwaj mecenas-adwokaci. Na sali widowiskowej zasiadali zaś członkowie Spółdzielni.

Podczas obrad na scenie były wykorzystywane trzy mikrofony - przy stole prezydialnym, na mównicy, przy stole Zarządu i mecenasów. Na sali członkowie używali dwóch mikrofonów. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia wezwał członków na widowni aby skupili się bliżej sceny, gdyż w ten sposób będzie lepsza słyszalność. Nikt z członków nie zareagował na to wezwanie.

Obrady otworzyła Przewodnicząca Rady Nadzorczej i poinformowała, że obrady będą nagrywane.

Na początku obrad wybrano Prezydium Walnego Zgromadzenia w składzie: przewodniczący, sekretarz, asesor oraz komisję skrutacyjną i komisję wnioskową.

Na kandydatów na Przewodniczącego zgłoszono dwie osoby: D. R. (2), który w wyniku głosowania otrzymał 16 głosów za i J. P. (2), który otrzymał 21 głosów za. Przewodniczącym został wybrany J. P. (2).

Komisje były wybierane przez zgłaszanie kandydatur z sali. Zadaniem komisji skrutacyjnej, składającej się z trzech członków, miało być liczenie głosów, a komisji wnioskowej przyjmowanie wniosków, których tematyka nie była objęta porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia.

Następnie przystąpiono do przedstawiania treści paragrafu projektu statutu, treści zgłoszonych formalnie poprawek do statutu oraz regulaminów Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia według kolejności paragrafów i ich jawnego głosowania. Przewodniczący poinformował, że w przypadku większej ilości poprawek do jednego paragrafu, głosowanie dotyczyć będzie tylko poprawki najdalej idącej.

Poprawki referował Prezes Zarządu oraz przedstawiał w tym zakresie stanowisko Zarządu – rekomendował przyjęcie lub odrzucenie oraz czasami posiłkował się zasięgnięciem opinii prawników obecnych na Walnym Zgromadzeniu.

Przed głosowaniem nad przedstawionymi poprawkami była możliwość zabrania głosu przez obecnych członków, w tym autorów poprawek. Wówczas członkowie podnosili rękę do góry sygnalizując chęć zabrania głosu. Głosu udzielał Przewodniczący Walnego Zgromadzenia. Pracownicy Spółdzielni przekazywali mikrofon takiemu członkowi siedzącemu na sali widowiskowej. Wobec tego, że fotele były ustawione w ładzie kinowym i nie było przejścia na środku sali, a dwaj pracownicy Spółdzielni z mikrofonami stali po zewnętrznych stronach rzędów foteli, mikrofony były podawane przez kilka osób do osoby, która chciała zabrać głos. W związku z tym zdarzały się sytuacje, że członkowie zabierali głos bez mikrofonu, a dopiero później docierał do niej mikrofon. Zdarzało się również, że podczas dyskusji kilka osób zabierało głos na sali i nie można było zrozumieć ich wypowiedzi. W ten sposób powstawało czasami zamieszanie i nie było wiadomo, która poprawka jest głosowana. Przewodniczący musiał to wyjaśniać i ostatecznie określał, która poprawka jest głosowana.

Przewodniczący poinformował zebranych, że poprawki do projektu statutu wymagają większości 2/3 głosów.

Głosowanie odbywało się przez podniesienie mandatu do góry przez członka. Liczenia oddanych głosów za, przeciw i wstrzymujących się dokonywali członkowie komisji skrutacyjnej, którzy podawali wyniki do Przewodniczącego. Członkowie komisji skrutacyjnej mieli wyodrębnione sektory, w których liczyli głosy. Wyniki każdego głosowania nad poprawką ogłaszał Przewodniczący Walnego Zgromadzenia. Ogłaszał, że głosowana poprawka została przyjęta lub odrzucona.

Procedowanie nad każdą zgłoszoną poprawką odbywało się w taki sam sposób.

Wszyscy, którzy chcieli zabrać głos, mogli to uczynić.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia kontrolował przebieg dyskusji nad poprawkami, aby głosy członków dotyczyły porządku obrad, członkowie wypowiadali się po kolei i pojedynczo, nie przekrzykiwali się, czy też żeby ich wypowiedzi nie były zbyt długie czasowo. Zdarzały się jednak sytuacje, że w czasie wypowiedzi członka przerywano mu i zabierano prawo dalszego głosu, gdy równocześnie wypowiadał się inny członek.

Powód siedział bliżej sceny i słyszał wypowiedzi z sali. Poprawki powoda zostały negatywnie zarekomendowane przez Prezesa Zarządu. Powód zabierał dwukrotnie głos podczas obrad. Używał mikrofonu, ale podczas wypowiedzi przerywano mu. Zabierał też głos bez mikrofonu i wówczas był słabo słyszalny.

Poprawki zgłoszone przez członka J. K. (2) zostały również zarekomendowane negatywnie. Nie odmówiono mu zabrania głosu ani nie przerywano. Kilkanaście poprawek w formie pisemnej przed Walnym Zgromadzeniem zgłosił także Przewodniczący Walnego Zgromadzenia. Zabierał głos w sprawie tych poprawek i po poddaniu ich pod głosowanie nie wszystkie uzyskiwały akceptację. Ponadto również Przewodnicząca Rady Nadzorczej złożyła poprawki i zabierała głos podczas głosowania nad nimi. Część z nich została odrzucona.

Uczestnicy Walnego Zgromadzenia nie zgłaszali uwag odnośnie temperatury panującej na sali, nieprawidłowego działania mikrofonów, ani też co do przebiegu Walnego Zgromadzenia.

Obrady przedłużały się z powodu licznie zgłoszonych poprawek i związaną z nimi procedurą ich głosowania. Przed końcem Walnego Zgromadzenia członkowie wcześniej opuszczali salę nie zdając mandatów, pomimo że Przewodniczący wezwał członków do zdawania mandatów z chwilą opuszczenia sali.

Powód przebywał na Walnym Zgromadzeniu około 2,5 godzin po czym wyszedł. Nie oddał mandatu do głosowania. Walne Zgromadzenie trwało ponad 5 godzin.

(zeznania świadków: J. K. k. 179-180, D. B. k.180-181, Ż. S. k.181-182, K. J. k.182-183, J. P. k. 183-184, D. R. k. 184-185, M. K. k. 186, A. M. k. 186, M.C. – protokół rozprawy z dnia 20.01.2016r. czas nagrania 00:04:05-00:18:25, M. P. – protokół rozprawy z dnia 14.10.2016r. czas nagrania 00:02:10-00:34:26, zeznania przedstawiciela pozwanej E. S. - protokół rozprawy z dnia 20 stycznia 2017 roku czas nagrania 00:58:26-01:20:38, zeznania powoda –

protokół rozprawy z dnia 20.01.2017r. czas nagrania 00:07:43-00:54:22, zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 20.01.2017r. czas nagrania 00:56:36-00:58:15, protokół Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) k.116-140, stenogram k. 262, płyta k.190)

Na Walnym Zgromadzeniu została podjęta uchwała nr 1/2014 w sprawie przyjęcia nowego statutu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia , z mocą obowiązującą od dnia zarejestrowania statutu w KRS.

(protokół Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) k.116-140)

Podczas obrad Walnego Zgromadzenia sekretarz sporządzał notatki. W oparciu o te notatki został sporządzony protokół Walnego Zgromadzenia. Komisja Skrutacyjna sporządziła protokół z przebiegu głosowań i ich wyników. Do komisji wnioskowej wpłynął 1 wniosek – Przewodniczącej Rady Nadzorczej.

(zeznania świadka J. P. k. 183-184, protokół Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) k.116-140, protokół komisji skrutacyjnej k. 337-351, protokół komisji wnioskowej k. 352)

W czasie odbywania się Walnego Zgromadzenia Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w Ł. działała w oparciu o statut zarejestrowany w KRS w dniu 18 października 2013 roku.

Statut stanowił m.in., że:

- członkowi spółdzielni przysługuje prawo zaskarżania uchwał Walnego Zgromadzenia z powodu ich niezgodności z przepisami prawa lub statutu i prawo żądania odpisu statutu i regulaminów oraz kopii uchwał organów spółdzielni i protokołów obrad organów spółdzielni (§ 12 ust.1 pkt 5 i 6);
- przy obliczaniu wymaganej większości głosów przy wyborach do organów spółdzielni i przy podejmowaniu innych uchwał przez organy spółdzielni uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale (§ 22ust. 3);
- zasady obradowania organów spółdzielni oraz sposób i warunki podejmowania uchwał przez te organy określa statut oraz regulaminy wydane na jego podstawie (§ 22 ust.7);
- w Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele Związku Rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz przedstawiciele Krajowej Rady Spółdzielczej(23 ust 5);
- do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia należy uchwalenie zmian statutu, uchwalanie regulaminów Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej (§ 24 ust1 pkt 11 i 14) ;
- uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, chyba ustawa lub statut wymagają kwalifikowanej większości głosów (§ 24 ust.2);
- Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanym do wiadomości członków (§ 28 ust.1);
- uchwałę uważa się za podjętą, jeżeli była poddana pod głosowanie Walnego Zgromadzenia, a za uchwałą opowiedziała się wymagana w ustawie lub statucie większość ogólnej liczby członków uczestniczących w Walnym Zgromadzeniu (§ 28 ust.5)

(statut Spółdzielni k. 205)

Powódka J. A. ma 78 lat, a powód K. A. 82 lata. Oboje są emerytami i utrzymują się z emerytury w wysokości 2.400 zł netto i 1.500 zł netto. Koszt utrzymania ich mieszkania wynosi 1.500 zł

(zeznania powoda – protokół rozprawy z dnia 20.01.2017r. czas nagrania 00:07:43-00:54:22, zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 20.01.2017r. czas nagrania 00:56:36-00:58:15)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów.

Sąd nie uwzględnił następujących dokumentów jako dowodów: protokołu Walnego Zgromadzenia Członków z dnia 10 czerwca 2016 roku, nowego statutu zarejestrowanego w KRS 12 lipca 2016 roku oraz pisma z dnia 7 maja 2016 roku, gdyż nie miały one żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, której przedmiotem są uchwały Walnego Zgromadzenia z 28 listopada 2014 roku.

Sąd pominął zeznania świadka W. R., która była obecna na Walnym Zgromadzeniu jedynie na początku i po wybraniu składu (...) wyszła. W związku z tym nie była obecna przy referowaniu poprawek i głosowaniu, co było okolicznością kwestionowaną przez powódów, a pozostałe okoliczności przez nią wskazane były możliwe do ustalenia na podstawie zeznań pozostałych świadków.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka K., że zapłacił 20-30 zł za projekt statutu, bowiem pozostawały w tej części w sprzeczności z zeznaniami świadków Ż. S. i K. J.. Bezsprzeczne było jednak, że był on odpłatny i w tej części zeznania świadka M. P. były niewiarygodne. Nadto Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka A. M., że pod głosowanie były poddane nowo zgłoszone na Walnym Zgromadzeniu poprawki, bowiem w tym zakresie są one sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym, a w szczególności z protokołem z Walnego Zgromadzenia. Zeznania świadka D. B., iż powód nie był dopuszczony do głosu oraz, że poprawki referowała Przewodnicząca Rady Nadzorczej zostały pozbawione waloru wiarygodności, gdyż jak wynika z pozostałego materiału dowodowego – zeznań świadków D. R., D. J., J. K., A. M. oraz protokołu Walnego Zgromadzenia, a także stenogramu każdy członek miał prawo zabierania głosu i nie odnotowano sytuacji odmowy dopuszczenia do głosu. Nadto sam powód zeznał, że zabierał dwukrotnie głos. Ustalony stan faktyczny na podstawie protokołu Walnego Zgromadzenia, stenogramu, a także zeznań świadków wskazuje, że poprawki referował Prezes Zarządu.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda w tej części, w której podał, że na scenie był jeden mikrofon, a mikrofony na sali, używane przez członków, były niesprawne gdyż nie było słyhać, na sali było chłodno i członkowie zgłaszali zastrzeżenia co do przebiegu obrad. Twierdzenia powoda są jedynie subiektywne i zeznania w tej części są sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest nieuzasadnione i jako takie podlega oddaleniu.

Powodowie zaskarżyli uchwały podjęte na Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł., które odbyło się w dniu 28 listopada 2014 roku.

Prawo spółdzielcze przyznaje uprawnienie do zaskarżenia uchwały podjętej przez walne zgromadzenie, określa podstawy zaskarżenia oraz tryb zaskarżenia.

Zgodnie z art. 42 prawa spółdzielczego uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkie jej organy jednak uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu i każdy członek spółdzielni lub zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały.

W niniejszej sprawie należało zatem rozpoznać wskazywane przez powódów przyczyny zaskarżenia uchwał. jednakże w pierwszej kolejności odnieść się do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu braku legitymacji powoda do wytoczenia niniejszego powództwa.

Bezsprzeczne jest, że tylko powódka jest członkiem pozwanej Spółdzielni. Powód uczestniczył w Walnym Zgromadzeniu jako jej pełnomocnik. Powód nie kwestionował tej okoliczności, a swoje prawo do zaskarżenia uchwały

wiązał z prawem współwłasności mieszkania (oświadczenie powoda k.144). W związku z tym niewątpliwie w świetle art. 42 § 4 prawa spółdzielczego nie jest on legitymowany do zaskarżenia uchwał Walnego Zgromadzenia. Legitymacja procesowa to uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie, to znaczy, że osoba może występować w roli powoda lub pozwanego. Problem legitymacji procesowej występuje w każdym postępowaniu, ale przede wszystkim odgrywa on szczególnie istotną rolę w procesie cywilnym. Sąd dokonuje oceny istnienia legitymacji procesowej strony w chwili orzekania co do istoty sprawy. Brak legitymacji procesowej prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo.

Statut Spółdzielni przewidywał, że właściciel lokalu niebędący członkiem spółdzielni może zaskarżyć uchwałę w takim zakresie, w jakim dotyczy ona jego prawa odrębnej własności (§ 29 ust.3 statutu), ale powód nie wykazał, aby zostały spełnione powyższe przesłanki.

Mając na uwadze powyższe powództwo K. A. podlegało oddaleniu.

Powództwo J. A. również podlegało oddaleniu bowiem ocena postępowania dowodowego wykazała, że podstawy zaskarżenia uchwał są niezasadne. W tym zakresie Sąd opierał się na twierdzeniach powoda zawartych w pozwie, pismach oraz jego zeznaniach, gdyż to on jako pełnomocnik powódki uczestniczył w Walnym Zgromadzeniu.

W pozwie wskazano, że skażone uchwały były sprzeczne z postanowieniami statutu, przepisami prawa spółdzielczego oraz ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych powołując się jedynie tylko na naruszenie § 22 pkt 3 i 7 statutu. Opisano szczegółowo uchybienia formalne oraz merytoryczne skarżonych uchwał podjętych na Walnym Zgromadzeniu. W toku postępowania pełnomocnik powodów dodatkowo wskazał na ich sprzeczność z dobrymi obyczajami i godzenie w interesy spółdzielni. Przesłanka godzenia uchwały w interesy spółdzielni ma – podobnie jak przesłanki sprzeczności uchwały z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami – charakter obiektywny i oznacza doprowadzenie do faktycznego pomniejszenia majątku spółdzielni w drodze wadliwych lub fikcyjnych transakcji. Jako przykład można podać uchwałę walnego zgromadzenia spółdzielni w sprawie zbycia nieruchomości (art. 38 § 1 pkt 5 prawa spółdzielczego) nieodpłatnie albo po cenie rażąco odbiegającej od wartości rynkowej.

W sprawie o stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwały walnego zgromadzenia członków spółdzielni opartej na regulacji art. 42 § 2 i § 3 prawa spółdzielczego, to na stronie powodowej spoczywa obowiązek udowodnienia istnienia przesłanek w wymienionych w tym przepisie, a uzasadniających zaskarżenie uchwały. Jeżeli zarzuca ona, że dana uchwała jest nieważna, bo jest sprzeczna z ustawą, albo należy ją uchylić, jako sprzeczną z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godzącą w interesy spółdzielni albo mającą na celu pokrzywdzenie jej członka, to winna ową sprzeczność udowodnić (por. wyrok

Sądu Apelacyjnego w Łodzi - I Wydział Cywilny z dnia 29 czerwca 2015 r., I ACa 299/15, Legalis nr 1326310)

W ocenie Sądu analiza zgromadzonego materiału dowodowego, w tym przedstawionego przez powódkę, pozwala uznać, że nie została udowodniona sprzeczność uchwał z postanowieniami statutu, dobrymi obyczajami ani też, że godzą one w interesy spółdzielni.

Zarzuty dotyczące zorganizowania Walnego Zgromadzenia i jego przebiegu opisane w pozwie nie znalazły potwierdzenia w przeprowadzonym postępowaniu dowodowym.

Bezspornym było, że pozwana Spółdzielnia dopełniła obowiązku zawiadomienia członków o terminie, miejscu, porządku obrad Walnego Zgromadzenia, a ponadto pouczyła o możliwości złożenia poprawek m.in do projektu statutu i zapoznania się z nim w siedzibie Spółdzielni oraz na stronie internetowej. Powódka wraz z mężem złożyła takie poprawki, po zapoznaniu się z projektem statutu wydrukowanym przez męża ze strony internetowej. W związku z tym zarzut braku otrzymania bezpłatnego projektu statutu aby wnieść do niego poprawki jest niezasadny. Zaznaczyć należy, że ustalony stan faktyczny wskazuje, iż odpis projektu był odpłatny, ale dotyczyło to świadka J. K., będącego członkiem Spółdzielni, który ostatecznie nie zapłacił. Obowiązujący w tym czasie statut przewidywał, że członek ma prawo żądania odpisu statutu i regulaminów oraz kopii uchwał organów spółdzielni i protokołów obrad organów

spółdzielni (§ 12 ust.1 pkt 6), jednakże był to projekt statutu i w związku z tym nie można upatrywać w tym sprzeczności ze statutem i naruszenia praw członka. Nadto projekt statutu wydrukowany z internetu przez męża powódki był kompletny, co powód przyznał w swoich zeznaniach, a ponadto okoliczność ta była potwierdzona przez świadków. Należało uznać, że otrzymany przez członka J. K. projekt statutu, który w pewnym zakresie posiadał niekompletność (dwie strony pokrywały się), a które dla niego nie miały znaczenia, nie uprawniają do generalizowania, że projekt statutu był niekompletny.

Zastrzeżenia co do organizacji Walnego Zgromadzenia, a w szczególności miejsca, słyszalności oraz panującej temperatury są niezasadne w świetle oceny materiału dowodowego. Walne Zgromadzenie odbyło się w dawnej sali kinowej, wszyscy przybyli 54 członkowie mieli zapewnione miejsca siedzące, a ponadto pozostało jeszcze wiele wolnych miejsc. Członkowie mieli do dyspozycji dwa mikrofony i mogli z nich korzystać zabierając głos. Jeżeli pojawiały się problemy ze słyszalnością, to na skutek tego, że członkowie zabierali głos przed wręczeniem im mikrofonu, bez udzielenia im głosu czy też zabierania głosu równocześnie przez kilka osób, a nadto z faktu, że siedzieli w oddali i na wezwanie Przewodniczącego nie zmienili miejsca na miejsca bliższe sceny. Powód zeznał, że siedział bliżej sceny i słyszał głosy ze sceny. Członkowie nie zgłaszali uwag, że temperatura na sali jest zbyt niska. Okoliczność, że stenogram zawiera adnotacje o niesłyszalności (zliczone skrupulatnie przez powoda), nie przekonuje o tym, że członkowie nie słyszeli i w tym zakresie ich prawo do głosowania było obarczone błędami co do tego która np. poprawka jest głosowana. Przewodniczący w sytuacji niepewności ustalał bowiem, której poprawki dotyczy głosowanie.

Przebieg wyborów do Prezydium nie budził wątpliwości Sądu. Zgłaszanie kandydatur następowało z członków znajdujących się na sali i nie było w tym żadnej sprzeczności. Nadto z protokołu Walnego Zgromadzenia oraz stenogramu wynika, że Przewodniczący został wybrany wymaganą większością głosów i w związku zarzut dotyczący tego, że oddano na niego 21 głosów, a członków było 54, jest bezzasadny.

Analiza materiału dowodowego, a w szczególności zeznań świadków, którzy byli obecni również na tym Walnym Zgromadzeniu nie prowadzi do potwierdzenia zarzutu nierównego traktowania członków i przyjmowania poprawek tylko – jak to określił powód- „członków uprzywilejowanych z Zarządu lub Rady Nadzorczej”. Zeznania świadka J. K. dowodzą, że jego poprawki również były odrzucone, świadka J. P. – Przewodniczącego i E. S. – Przewodniczącej Rady Nadzorczej również były odrzucone. Głos był udzielany tym członkom, którzy zgłaszali taką chęć, a więc nie można stawiać zasadnie zarzutu nierównego traktowania członków i odmawiania im prawa głosu. Przewodniczący udzielał głosu i on czuwał nad przebiegiem obrad, a więc dopuszczalne było przerwanie wypowiedzi gdy była ona nie na temat, była podjęta równocześnie z wypowiedzią innej osoby.

Przechodząc zaś do zasady głosowania, przebiegu referowania poprawek i liczenia głosów należy uznać, że w tym zakresie nie wystąpiły żadne nieprawidłowości skutkujące uchynieniem uchwał.

Zgodnie z art. 41 § 2 prawa spółdzielczego uchwały walnego zgromadzenia podejmowane są zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, chyba że ustawa lub statut stanowią inaczej. Natomiast zgodnie z art. 12a. § 1 prawa spółdzielczego zmiana statutu spółdzielni wymaga uchwały walnego zgromadzenia podjętej większością 2/3 głosów. Wprawdzie statut stanowił, że uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, chyba ustawa lub statut wymagają kwalifikowanej większości głosów (§ 24 ust.2), to jednakże mając na uwadze ustawowy przepis prawa spółdzielczego przy głosowaniu zmian statutu należało stosować kwalifikowaną 2/3 większość głosów.

Liczenie głosów wstrzymujących się było niezgodne z art. 35 § 4 prawa spółdzielczego stanowiącego, że jeżeli statut nie stanowi inaczej, przy obliczaniu wymaganej większości głosów dla podjęcia uchwały przez organ spółdzielni uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale. Statut zaś stanowił, że przy obliczaniu wymaganej większości głosów przy wyborach do organów spółdzielni i przy podejmowaniu innych uchwał przez organy spółdzielni uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale (§ 22 ust. 3). Jednakże zdaniem Sądu takie uchybienie nie miało wpływu na ostateczny wynik głosowania przy przyjęciu 2/3 wymaganej większości głosów, co potwierdzają protokoły komisji skrutacyjnej i protokół Walnego Zgromadzenia. W tym miejscu wskazać należy również, że pomimo, iż z

porównania protokołu komisji skrutacyjnej i stenogramu z Walnego Zgromadzenia wynikają pewne nieścisłości przy zapisie liczenia głosów za (np. poprawka 2, 24,60), przeciw (np. poprawka nr14, 34) czy też wstrzymujących się (np. poprawka nr 14,26, (...),37,43), to w ostatecznej ocenie ważności głosowania nie mają one znaczenia istotnego, które podważałoby ustalony wynik głosowania wskazany w protokole Walnego Zgromadzenia. Wyniki głosowania poprawek zostały prawidłowo przyjęte lub odrzucone przy uwzględnieniu zasady 2/3 większości głosów. Kwestionowane przez powoda rozbieżności w protokole komisji skrutacyjnej uwzględniającym głosy za i przeciw oraz protokole Walnego Zgromadzenia uwzględniającym głosy za, przeciw i wstrzymujące się, nie są podstawą do uchylenia uchwał, gdyż ostateczny wynik głosowania, a mianowicie, czy głosowana poprawka została przyjęta lub odrzucona, został wskazany prawidłowo.

Przebieg głosowania poprawek nie budził zastrzeżeń, a zwłaszcza to, że Prezes Zarządu referował poprawki. Nie zostało wykazane, że głosowanie powinno odbywać się w inny sposób, a szczególne, że w tym zakresie istnieje np. jakiś regulamin. Ze statutu nie wynika sposób przebiegu głosowania, a przewidziana w nim regulacja, że Zarząd jest zobowiązany do przygotowania pod względem formalnym i przedłożenia pod głosowanie na Walnym Zgromadzeniu projektów uchwał i poprawek zgłoszonych przez członków spółdzielni (§ 26 ust.6), pozwala uznać, że referowanie poprawek przez Prezesa Zarządu – a nie przez autora poprawki jak tego domaga się powód – było prawidłowe. Prezes wskazywał autora poprawki, a ponadto istniała możliwość zabrania głosu przez autora. Nadto za przyjęciem takiego sposobu jako właściwego przemawiają również zeznania świadka J. K., który stwierdził, że nie istniała potrzeba referowania tekstu poprawki przez autora, bo dokonywał tego Prezes Zarządu. Wyrażenie opinii Zarządu co do proponowanej poprawki nie było niezgodne z prawem i nie naruszało praw członków, gdyż w rezultacie o przyjęciu lub odrzuceniu poprawki decydowało głosowanie wszystkich członków. Nadto poprawki były konsultowane z obecnymi prawnikami, a zatem nie można uznać, że opinia Prezesa Zarządu do poprawki była z góry narzucona i przesądzała o jej odrzuceniu. Z analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w tym stenogramu i zeznań samego powoda wynika, że wyniki głosowania były ogłaszane przez Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. W związku z tym sugestie powoda co do ogłaszania wyników głosowania (powinna to czynić komisja skrutacyjna), nie mogą być przyczyną uchylenia uchwał.

Walne zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanych do wiadomości członków w terminach i w sposób określonych w statucie art. 41 § 1 prawa spółdzielczego). Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił, że na Walnym Zgromadzeniu nie były głosowane nowe zgłoszone poprawki. W czasie obrad pod głosowanie były poddane jedynie poprawki wcześniej zgłoszone przez członków na piśmie i opracowane przez Zarząd. Twierdzenia powoda, że głosowane były nowe poprawki są zatem niezasadne, a fakt, że zabierali głos w sprawie poprawek także Przewodniczący Walnego Zgromadzenia J. P. (2) oraz Przewodnicząca Rady Nadzorczej E. S. (2) wynikał z tego, że osoby te były autorami poprawek, zgłosiły je wcześniej na piśmie przed Walnym Zgromadzeniem, co wynika z ich zeznań oraz protokołu Walnego Zgromadzenia. Analiza stenogramu w zakresie poprawek zgłoszonych przez powodów oraz ich pisma zawierającego te poprawki, złożonego przed Walnym Zgromadzeniem wskazuje, że zostały one wszystkie zreferowane i poddane pod głosowanie.

Zarzut braku odnotowania zdawanych mandatów przez członków opuszczających salę nie ma wpływu na zasadne kwestionowanie podjętych uchwał. Nadto zauważyć trzeba, że powód podniósł ten zarzut, a sam nie zdał mandatu w chwili opuszczania sali.

Ostatni z zarzutów dotyczący braku zawiadomienia o Walnym Zgromadzeniu związku rewizyjnego i Krajowej Rady Spółdzielczej w ocenie Sądu również okazał się bezskuteczny. Powód sformułował ten zarzut z uwagi na brak obecności przedstawicieli tych podmiotów na Walnym Zgromadzeniu oraz braku pisemnego dowodu potwierdzającego ich zawiadomienie. Zgodnie z art. 36 § 8 prawa spółdzielczego w walnym zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz przedstawiciele Krajowej Rady Spółdzielczej. Wprawdzie strona pozwana pomimo deklaracji potwierdzenia zawiadomienia nie udokumentowała, to jednakże z zeznań świadka M. P. które Sąd uznał za wiarygodne, wynika, że związek rewizyjny był zawiadomiony, a jedynie nie pamiętał czy Krajowa Rada Spółdzielcza została zawiadomiona. Z protokołu Walnego Zgromadzenia wynika, że takie zawiadomienie nastąpiło w trybie § 26 ust. 1 statutu. Nawet gdyby przyjąć, że

podmioty te nie zostały zawiadomione, to wydaje się przy tym, że mniejszy ciężar gatunkowy mają uchybienia wynikłe na tle powiadamiania niż niewłaściwe powiadomienie członków spółdzielni, bowiem przedstawicielom tych podmiotów przysługuje jedynie głos doradczy podczas obrad Walnego Zgromadzenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 2014-07-04, sygn. akt I ACa 31/14).

Z tych wszystkich względów Sąd uznał, że zaskarżone uchwały zgodne były z postanowieniami statutu i ustawy. Powódka nie wykazała, że doszło do naruszenia dobrych obyczajów, a uchwały godziły w interesy pozwanej spółdzielni.

W tym stanie rzeczy, powództwo – jako bezzasadne – podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie zasady słuszności wyrażonej w art. 102 k.p.c., która przewiduje wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z treścią powyższego przepisu w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Dopuszczalność zastosowania normy wynikającej z art. 102 k.p.c. sąd powinien ocenić, biorąc pod uwagę okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie zwrotu kosztów procesu. Na podstawie całokształtu okoliczności przedmiotowej sprawy, a w szczególności mając na uwadze charakter tej sprawy oraz sytuację życiową powodów, w tym ich sytuację rodzinną i materialną, Sąd Okręgowy – przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego nie obciążył powodów kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

Powodowie byli reprezentowani przez pełnomocnika z urzędu, którego wynagrodzenie nie zostało zapłacone w całości ani w części. Sąd przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz pełnomocnika powodów adw. Ł. M. kwotę 221,40 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu. Pozwem były objęte trzy uchwały, ale podstawę zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego stanowi stawka minimalna niezależnie od liczby skarżonych uchwał (por. uchwała Sądu najwyższego z dnia 25 czerwca 2009r. , III CZP 40/09, OSNC 2010/2/26). W związku z tym wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu zostało ustalone na podstawie § 11 ust.1 pkt 1 w zw. z § 2 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku -Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

Z/Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.